

4) Швидке реагування та рятівні операції: Необхідно мати механізми швидкого реагування на випадки торгівлі людьми, зокрема організацію рятівних операцій та евакуацію жертв і це не лише на території України, а і за її межами.

5) Судове переслідування та покарання злочинців: Важливо забезпечити судове переслідування та належне покарання осіб, які займаються торгівлею людьми, незалежно від їхнього статусу або військового звання.

6) Підтримка жертв: Надання підтримки, захисту та реінтеграції жертв торгівлі людьми є надзвичайно важливим у воєнних умовах. Це може включати медичну допомогу, юридичну допомогу, психологічну підтримку, а також допомогу у професійній та соціальній реінтеграції.

Враховуючи вищесказане, можна дійти висновку про те, що торгівля людьми є однією з найбільш прибуткових форм злочинності та становить серйозну загрозу безпеці та гідності людей по всьому світу, а особливо у воєнний час.

Список використаних джерел

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР.

2. Українська поліцейстика: теорія, законодавство, практика № 1 (3) 2022. С. 74.

3. Через війну Росії проти України зростають ризики торгівлі людьми. – 2022.

4. Виявлення, попередження та розслідування злочинів торгівлі людьми, вчинених із застосуванням інформаційних технологій : навчальний курс / А. Вінаков, В. Гузій, Д. Девіс, В. Дубина, М. Каліжевський та ін. К., 2017. С. 148.

Єременко Наталія Андріївна,

здобувач вищої освіти навчально-наукового інституту №1 Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник:

Мельник Оксана Вікторівна,

доцент кафедри кримінального процесу Національної академії внутрішніх справ
кандидат юридичних наук, доцент

ОСОБЛИВИЙ РЕЖИМ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ПОЧАТКУ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Починаючи з 24 лютого 2022 року кожен українець зазнав значних змін у своєму житті, що відобразилося на всіх аспектах

суспільного життя. Кримінальний процес не залишився осторонь від цих змін. Ні суди, ні правоохоронні органи не були належним чином підготовлені до функціонування в умовах війни. Чинне законодавство не враховувало особливостей роботи правоохоронних органів в складних воєнних реаліях. З цією метою Верховна Рада України прискорено прийняла серію законів, в тому числі ті, що націлені на адаптацію кримінального провадження до умов воєнного стану.

Загальні положення досудового розслідування визначені у главі 19 КПК України регламентують початок досудового розслідування за таким порядком: слідчий, дізнавач, прокурор невідкладно, але не пізніше 24 годин після подання заяви, повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення або після самостійного виявлення ним з будь-якого джерела обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення, зобов'язаний внести відповідні відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань, розпочати розслідування та через 24 години з моменту внесення таких відомостей надати заявнику витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань [1]. Але враховуючи реалії сьогодення, такий порядок було змінено.

1 травня 2022 року набрав чинності Закон України № 2201-IX «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення порядку здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану» [2].

Законом було внесено зміни до Кримінального процесуального кодексу України. Зокрема, встановлено, що кримінальне провадження в умовах воєнного стану має відповідати загальним принципам кримінального провадження, визначеним у ч. 1 ст. 7, з *урахуванням особливостей*, встановлених у розділі IX-1 Кодексу. Законодавець змінив назву розділу IX-1 КПК України на «Особливий режим досудового розслідування, судового розгляду в умовах воєнного стану» і доповнив статтю 615 КПК України та інші положення [2].

П. 1 ч. 1 ст. 615 КПК України встановлює, що у разі введення воєнного стану та якщо відсутня технічна можливість доступу до Єдиного реєстру досудових розслідувань – рішення про початок досудового розслідування приймає дізнавач, слідчий, прокурор, про що виноситься відповідна постанова [1]. Забороняється проводити слідчі (розшукові) дії до винесення дізнавачем, слідчим або прокурором постанови про початок досудового розслідування, крім випадків невідкладності, коли можливий огляд місця події. У цих випадках постанова приймається негайно після завершення огляду.

Процесуальні дії, проведені під час досудового розслідування, реєструються у відповідних документах та за допомогою технічних засобів, за винятком ситуацій, коли це технічно неможливо. У випадку, коли складання процесуальних документів про хід та результати проведених слідчих (розшукових) дій чи інших процесуальних дій неможливе, фіксація здійснюється доступними

технічними засобами, а відповідний протокол складається протягом сімдесяти двох годин з моменту завершення таких дій.

В інформаційному листі Верховного Суду від 03.03.2022 № 1/0/2-22 «Щодо окремих питань здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану» зазначено, що у випадку неможливості створення витягу з Єдиного реєстру досудових розслідувань, інформація про реєстрацію кримінального правопорушення та початок досудового розслідування може бути підтверджена мотивованою постановою органу досудового розслідування про початок досудового розслідування, яка повинна бути обґрунтованою та містити всі необхідні відомості, зазначені у статті 214 КПК України. Такий документ може вважатися належним підтвердженням початку досудового розслідування і підставою для розгляду клопотань органу досудового розслідування. Варто зазначити, що наведене правило стосується всіх злочинів, а не лише певного конкретного переліку.

Наведені зміни не можуть бути вичерпними, практика потребує суттєвих кроків у боротьбі зі злочинністю не лише зовнішньою, а й внутрішньою. Наша робота є початковою для аналізу ситуацій у дієвій боротьбі зі злочинністю.

Список використаних джерел

1. Кримінальний процесуальний кодекс України. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (дата звернення: 29.04.2024).

2. Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення порядку здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2201-20#Text> (дата звернення: 29.04.2024).

3. Щодо окремих питань здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану. Інформаційний лист Верховного Суду від 03.03.2022 № 1/0/2-22. Режим доступу: URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pro_sud/aktyal_pytan_kks/6777.

Кануста Крістіна Андріївна,

здобувач вищої освіти навчально-наукового інституту №1 Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник:

Грущенко Олена Анатоліївна,
доцент кафедри економічної безпеки та фінансових розслідувань Національної академії внутрішніх справ, кандидат економічних наук, доцент

ПРОБЛЕМАТИКА ТА ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ СТАНУ ФІНАНСОВОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ В ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД

Основними інструментами економічного управління України є